

"Valdžia žmonių, žmonėm ir per žmones lai neišnyks nuo šios žemės."
—ABRAHAM LINCOLN.

VOLUME XX, NO. 161.

ANTRADIENIS, LIEPOS (JULY) 11 D., 1939 m., CHICAGO, ILLINOIS.

KAINA TRYŠ CENTAL

KASDIENA...

Tai "žinios" Kieno Ispanija Valo "raistus" Svečias

Štai kaip padaroma tulso žinios:

Sovietų valdžia išleido patvarkymą kolektyvams, kad daugiau mėsos iš jų gauti.

Melų maluno Rygoje meistras, Donald Day, iš to padarė "baudą Sovietų Sąjungoje". Kai kurie lietuvių laikraščiai tuos melus perspausdino kaip žinią.

Vienas japonų armijos "žinių" skelbėjas jau pavartytas iš vietos už perdidelių japonų "laimėjimus" mušiuose su mongolais, bet jo įpėdinis ne geresnis. Viena žinia iš Tokyos sako, kad "50 mongolų-sovietų orlaivų užpuolė japonus", o 59 tų orlaivų žūsta.

Reikia, numušta 9 daugiau, kaip mušų dalyvav.

Mussolinis darys su Ispanija "ekonominę, politinę ir militarinę sąjungą".

Chamberlainas viską darė, kad padėti gen. Franco laimėti, tikėdamas pasiminti jo valdžią į sąują, bet Franco bėrnuoja Mussolinui ir Hitleriui prieš Angliją.

Biauri, pragaištinga Anglijos vyriausybės politika—Ispanijoje, Cekoslovakijoje, kaip buvo Mandžurijoje ir Ehiopijoje. Ta politika—padėjo agresoriams, o agresoriai atsivertė prieš Anglijos interesus ir Kinijoje, ir Viduržemio srityje, ir Europoje.

Gen. Franco išleides "pasigalėjimo gyvuliams" dekretą.

Tai nesvietiška "mielaširdystė"—su arkliams ir buliems draudžia žiuraitę elgtis, bet kasdien nužudo po kelis šimtus žmonių—respublikos šalininkai.

Kada žmonija apsisvalys nuo tų "labdarių", ji bus laimingesnė.

Louisianos Universiteto bondus "pirko" ir senai numirę žmonės. Miręs gubernatorius Allen "pirko" net už \$118,000. Jei kai kur mirusieji gali balsuoti, tai kodėl Louisianojie negalės spekuliuoti?

Atrodo, tačiau, kad kam nors klūs už "pardavinėjimą" mirusių bondus.

New Yorkas gerai apvalė nuo grauto, suktybių ir visokių šulysčių.

Valomai ir Kansas City. Louisianoje irgi kas nors panašus gali buti.

Kad taip pakračius Jersey City politiką masiškai, Ten veikiausia surastų visokių "prajųv".

New Deal išvalė daug raistų, padirbo parkus, pagelba WPA darbininkų. Tuomi sukėlė nemažai darbo ir pakėlė savo vardą.

Išvalymu keletu politinių mašinų raistų dar daugiau pakels savo įtekumą.

Graftas, suktybės, taksų mokėjimo nelygumas ir klastos bėsniai daug skriaudos žmonėm daro. Tai yra dėmė demokratijai.

Bent kiek apvalymas to pakelia žmonių pasitikėjimą valdžia.

Chicago šiuo tarpu vieši Lietuvos žurnalistas p. Juozas Jurginis. Jis nori plačiau susipažinti su šia didžiulisia lietuvių kolonija, taipgi ir abnelai su Ameri-

Anglijos Užtikrinimas Lenkijai Abejingas

JAPONAI APSAUDE BRITANIJOS LAIVĄ, SUŽEISTA TRYS ŽMONES

Grumoja Blokada Hankow, Jei Francija Trukdys "Naujai Santvarkai"

TIENTSIN, Kinija, Ip. 11.— Japonai kareiviai apsaudė Anglijos prekyinį laivą Taku Tug and Lighter kompanijos. Trys kinai laivo darbininkai sužeisti. Sužeistieji paimti į ligonbutį. Britų ir Japonų santikiai įtempti. Jie pasidarė dar blogesni, kuomet Japonijos armijos komandantas generalas Homma atsiskė matytis su atsilaikiusiu są Anglijos armijos komandantu gen. Arthur Grasset. Pažeminimas armijos komandantu pežeidžia Anglijos pretyžą.

Anglijos laivai Hai upėj sulaukomi. Prigrasinti japonų darbininkai atsiskė krauti Anglijos prekinis laivus. Anglijos laivams neleidižnama iškelti Anglijos vėlavų, net Anglijos koncesijos.

Pradeda Tardyti Unijų Vadų Bridges

San Francisco, Cal., Ip. 11.— Šiandien prasideda tardymas žymnams CIO vadu Harry Bridges, kuris yra atvykęs iš Australijos. Jis pasitvyrinjo laivų darbininkų organizavimui ir streikų vadovavimui. Jis įtartas komunistis. Reakcininkai reikalauja jį deportuoti, bet Darbo Departmentas to nedarė.

Viešo tardymo reikalavo pats Bridges, tardymas dalar ir prasidėjo.

"Saužudžių Legionas" Siunčiamas Prieš Mongolus

Tokio, Ip. 11.— Japonų armijos "saužudžių legionas", pasistatys sulaukyti mongolų kariuomenę, kuri muša japonus Mongolijos pasienyje.

"Saužudžių Legionas" susideda iš fanatiškai atsidavusių kraiveivų, kurie pasiryžę atkoti gyvastis hile kur ir hile kaip Japonijos reikalams.

Sintumas tų kareivių rodo, kad japonams prastai einasi mušiuose su mongolais.

Apie 40 mongolų-sovietų orlaivų atkavo japonų strategines pozicijas apie 30 mylių plose, pasienyje. Esą, apie 2,000 mongolų-sovietų armijos muša japonus.

MADRIDO ISDAVIKAS NEGAVO FASISTŲ MALONĖS. PASMERTAS KALĖJIMAN.

Barcelona.—Julian Besteiro, kuris su gen. Casada ir kitais išdavikais sukilo prieš liaudies valdžią ir at'davė Madridą gen. Franco, pasmerktas 30 metų kalėjimam.

Jis teisinis, kad ir iš pradžios buvęs priešingas liaudies valdžiai, bet fašistai to nepasė. Teisybė, jie nepasmerkė jį miriui, bet 30 metų kalėti senam žmogui ne kiek geriau.

Besteiro buvo profesorius ir socialistas.

kos gyvenimu, ypač lietuvių. Rodos, rengiama jam ir miltinas.

—V. Andrusis.

INTRIGOS PRIEŠ FRANCIJĄ PRASIDEDA. STATO REIKALAVIMUS.

Tientsin, Ip. 11.— Japonijos militaristai grasinia blokaduoti ir tuo budu izoliuoti Francijos koncesijas Hankow m'este. Tai skelbia neva kinų Peipingo ir Nankingo valdžios, kurios yra įngali Japonijos militaristų.

Japonai, per savo įngalius reikalauja iš Francijos:

1. Francuzai turi ats'prašyti delei areštavimo trijų asmenų Francijos koncesijoje, nes tuomet jie trukdą "naujai santvarkai Kinijoje".

2. Areštuoti asmens turi buti paleisti.

3. Francuzai turi grąžinti vėlavias ir lapelius sutintus su tais trimis areštuotais.

Šitip pradėta kabinėtis ir prie Anglijos.

Tai yra užsimojimas uždaryti duris Anglijai ir Francijai, o paksti Amerikai ir kitoms šalims Kinijoje, k'ek jos Japonija gali kontroliuoti.

Francija Hankowe turi koncesijas, kur sudaryta ir Francijos municipalit'ė tarpja. Japonijos militaristai nori panaikinti šias tarybos autoritetų, o paksti visai koncesijas panaikinti.

Sovietai Nori Daugiau Gyvulių Išauginti Kolektyvuose

Moskva, liep. 11.— Kolektyviai ukiat turės daugiau stengtis gyvulių auginim. Tam reikalui išleistas valdžios patvarkymas.

Pirpiau kolektyvai turėjo pristatyti valdžiai mėsos proporcijoj sulig kiek jie turi gyvulių, kai kurie laikė gyvulių mažai, nors galėjo daugiau, miestai dėl to mėsos neuzteiktiniai pristatė.

Sulgy naujo įstatymo, kolektyvai turės pristatyti mėsos sulig dydžiu jų žemės plotu.

DIDELIS GAISRAS, SEŠI MIESTELIAI NEPAJEGIA UZGESINTI.

Alfred, Me.— Kilęs gaisras Shepard and Morse medžio imonėj jau sudegimo 12,000,000 pėdų sukrauto medžio. Šeši miestukų žmonės ir CCC kempės ugningas'ai deda pastangas ir negali užgesinti gaisrą.

Gaisras grąsina ir CCC kempę, kuri yra šale medžio imonės.

NUSIKALTUSIUS BAUS SIUNTIMU BAZNYCION, NE KALĖJIMAN.

Nutter, W. Va.— Policijos virš'inkinys J. Carpenter, kuris taipgi yra ir First Baptist bažnyčios klebonas, matomai mano, kad lažnyčios lankymas yra kaip ir bausmė. Jis paskeblė, kad jauti nusikalčiai bus tešiami ne kalėjimam, bet lankyti bažnyčią.

ČIA VAGIAMIS SUNKIAI EINASI, SUGAUTAI DAUGIAU NEVAGIA.

Moskva.— Iš Azerbaidžano pranešo, jog penki vagiai, kurie apvaginėjo namus ir valdžios ofisus bei kitas įstaigas, pasmerkti miriui.

Apie 5,500 darbininkų susirinko, kur reikalauja 58 darbininkų New Yorko miesto automobilių taisymsi.

Ir Numirė "Pirko" Bondus Louisianoje

Baton Rouge, La., Ip. 11.— Louisianos Universiteto fondų ekvojimas gali įkelti aikštėn daug grauto. Jau surasta, kad bondai "parduola" ir mirusius, pavyzdžiui, buvus gubernatorius Allen "pirko" už \$118,000 bondų gerokas likas po to kai j's numirė.

Federalės valdžios agentas surestavo vieng universiteto virš'inkinų ir WPA direktorių.

Manoma, kad ir National Youth Administration fondai bus iškeityti.

Vedama platus tyrinėjimas.

76 Asmens Kaltinami Raketystėje

New Yorkas, Ip. 11.— Federalė valdžia traukia teisman 76 asmens, kurių 70 esą unijų virš'inkinai, kaltintinai juos lauzyme įstatymo prieis reketus.

Jie kaltinami ištraukime milijono dolerių per metus iš bižnierių. Tarp kaltinamųjų yra p'emininkas, sekretorius ir išdiniuokas lokalo 807 International Brotherhood of Teamsters, Chauffeurs, Stablemen and Helpers unijos.

Kaltinamuosis, sako, gins ir senatorius Burton K. Wheeler, nors vieši jis nefiguruos.

Siulo Bilijų Pakelti WPA Darbininkams Algas; Streikas Tęsiasi

Washingtonas, liep. 11.— WPA streikas liepus nuimušim mokėsniu tebeina, nežūrint grąsinimui. WPA darbininkai kovuoja prieš paduginimą valandų iki 130 be pakėlimo tolygiai.

Chicagietis k'o n g r es manas Adolph Sabath nieš atstovų buti Washingtono bilijų, kuris reikalauja pakėlimo mokėsniu laivantiems WPA darbininkams.

Sabath taipgi pridavė prie bilijaus pareiškimą, kuriame sako,

kad 1940 šalpos bilius žymi tokią algas laivantiems WPA darbininkams, kurios žemesnės ne tik už unijinių darbininkų algas, bet už hile algas privati-mėse industrijuose. Delko WPA darbininkai, atlikdami tą patį darbą, kaip kiti, turėtų dirbti daug pigiau, negu dirbama kitur?

Senatorius Wagner žada panašų bilijų įnešti senatam.

KVIEČIASI GARNERĮ, GAL NORI PADETI REAKCJIAI AMERIKOJE.

Londonas.— Įsakyta Britanijos ambasadoriui Washingtono, Sir Ronald Lindsay, patirti, ar nebūtu galima pakviesti į Londoną Jungtinių Valstijų viceprezidentą Garnerį ir gal valstybės sekretorių Cordell Hull.

AUDRA SUGROVĖ 900 NAMŲ, UZMUSTA ŽMONIŲ.

Tokyo.— Ošima Saloj siautė didelė audra. Vienas žmogus užmušta ir 19 sužeista, taipgi sugriauta 900 namų.

SPROGO BOMBA.

Bucharestas.— Halmai miestel'o. Rumunijoje, majoras sužeistas. Mesta prie jo durų bomba apduokė namą ir jį pat pavojingai sužeidė.

Kaltinama vengrus bombos padėjime.

ANGLIJA GELBĖS LENKIJAI TIK JEIGUBUS 'AIŠKUS' UŽPUOLIMAS

Naziai Traukia Kariuomenę Lenkijos Pasienui, Danzige Eina Kurstymai

LENKAI PRISILAIKO BLOKADAI "KARO KALTĖS" PRIMETIMO.

LONDONAS, Ip. 11.—Premieras Chamberlain pareiškė parlamente, jog Anglija "tvirtai pasižyūs" išpildyti savo garantijas militariniams pagelbos Lenkijai, 'ei Lenkijos nepriklausomybei (kurai bus pavojus, naziams groviant Dančigą.

Suprantama, interpretaciją, ir tas pavojus bus, ar ne, pasiileks sau Anglijos vyriausybė, o j gali nematyti pavojaus kuomet lenkai jį matys.

Ką Anglijos vyriausybė darytų atsiklime, jei Lenkija pasipriešint Danzigo grobimui, jis nepasakė.

Chamberlainas taipgi sakė, kad pats Hitleris esąs užtikrinęs Dančigui saugumą iki 1944 metų, nors nauji visai nesigina, kad jie ruošiasi prie pasigrobimo Danzigo.

Chamberlainas taipgi išreškė vilias, kad lenkai ir naziai gali "prašlavyti" Danzigo atmosferą.

NAZIAI SMARKIAI VEIKIA LENKIJOS PASIENY

Varšava, Ip. 1.—Lenkijos ir buvusios Cekoslovakijos pasienio praneša, kad ten naziai smarkiai bruzda. Pasienis tvirtai apginkluojamas vedama plačios tvoros spjignulio vietų.

Nazij Danzigo praneša, jog nauz išpuolė ženkus darbininkus. Paul Zynda sumuštas.

Mussolinis Nori Pasiminti Ir Ispaniją; Ciano Vyksta Pas Franco

Rymas, liep. 11.— Galenzoo Ciano, Italijos už'enio reikaltų ministris, išvyko Madridą tartis su generalu Franco apie "ekonominę, politinę ir militarinę" sąjungą Italijos su Ispanija.

(Anglijos vyriausybė viską darė trukdyti respublikos laimėjimui, tikėdamosi pasikinkyti gen. Franco, bet jį skaudžiai apsigavo — Franco paslieka įrankiu Mussolinio ir Hitlerio).

Susekta Suokalbis Prieš Čilės Liaudies Valdžią

Santiago, Čilė, Ip. 11.— Apie 20 žmonių suimta delei suokalbio nuverst valdžią, bet sulaukyta tik 8, kiti išardžius paleisti.

Suokalbis pagrobti armijos stovyklas planuota kuomet krauiuomenė išeis i Causino Parką sudėti prisiekai.

Suokalbis sužinota anksčiau ir sekta, vndai suimta pirma pasikėsinimo bent ką daryti.

U.A.W. Unijos Pikietai Privertė Imonę Užsidaryti

Pontiac, Mich., Ip. 11.— Apie 700 streikierių sudarė pikietai prie Fisher Body imonės, kurioj paskelbta streikas. Policija bandė nepriesti pikiety prie imonės, bet pikietininkai palaūžė policijos ciles. Toliau policija nesikiša i "ramų pikietaivimą".

Varšava.—Nors Lenkijos vyriausybė užgyrė Chamberlaino pareiškimą ir neva džiugiasis, kad jau dabar "neliko plyšies tarp Anglijos ir Lenkijos", pas lenkus žmonės prisilaikymas. Jie teisinasi, hįj primetimo jiems karo sukurimo kaltės, bet tas prisilaikymas greičiau bus delto, 'ei Lenkijos nepasitiki Anglijos vyriausybė. Ši Chamberlaino kalba juk didesnių vilčių nesukėlė. Ji rodo mažai atkėstą anglų vyriausybės politiką.

Berlynas.—Nazijų valdžios užsienio reikaltų ministerijai artimi žmonės išreškė Hitlerio valdžios atsinešimą link Chamberlaino kalbos faip: "Chamberlainas davė Lenkijai tuščią pažadą."

Naziai sakė to ir laukė iš Chamberlaino, kuris negali griešti prieš nustatytai.

Neigia Civiles Teises, Laužo Teisių Bilijų

New Yorkas, Ip. 11.— American Civil Liberties Union savo konvencijoje' pareiškė, jog Dies Komitetas neigia civiles teises, taipgi lauro Bill of Right (Teisių Bilijų), kuris užtikrina visiems žmonešms laisvę.

Konvencija užgyrė Aukščiausio Teismo nusprendį prieš diktatorių Jersey City miesto majorą Hague ir kelis kitus nusprendžius.

Konvencija taipgi pareiškė, kad Dies Komitetas atakuoja visą progresyvią judėjimą, savo neva atidengiamis "komunistų suokalbių".

ACLU yra skaitlinga intelektualų, daugumojo advokatų, organizacija, kuri rūpinasi palaikyti laisves.

LENKIJA NORI SAJUNGOS SU ANGLIJA, AMBASADORIUS LONDONO

Londonas.— Edvard Braczynski, Lenkijos ambasadorius Anglijai, sugryžo čia ir matysis su Anglijos užsienio reikaltų ministru. Lenkijos vyriausybė norinti daugiau kaip paprastai Anglijos vyriausybės prizado gauti Lenkijai. Lenkai nori sąjungos su Anglija.

LENKIJA TAIPI REIKALINGA PASKOLA. TUO REIKALU LONDONAM ATVYKO ADAM COX. JIS PRAŠĖS \$75,000,000 PASKOTOS IŠ ANGLIJOS.

Londonas.— Edvard Braczynski, Lenkijos ambasadorius Anglijai, sugryžo čia ir matysis su Anglijos užsienio reikaltų ministru. Lenkijos vyriausybė norinti daugiau kaip paprastai Anglijos vyriausybės prizado gauti Lenkijai. Lenkai nori sąjungos su Anglija.

SPROGUS PARAKO SANDELIUI 30 UZMUSTA IR 80 SUZEISTA.

Salamanca, Ispanija.— Penanda de Brancamento eksplosivų parko sandėlis. Treklismas buvo bausis ir bausios jo pasekmės. Jau surasta 30 užmuštų ir 80 sužeistų. Manoma, viso bus užmuštų ir sužeistų apie 200 žmonių.

BIZNIS DIDEJA.

Washingtonas.— Komerčių departamentas skelbia, jog birželio mėnesio viso šaly biznis buvo žymiai padidėjęs, ir kad šį mėnesį eina tolygiai.

"VILNIS" (The Surge)

LITHUANIAN LABOR DAILY Published daily except Sunday, and on every Friday with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$5.00; six months \$2.75. Chicago and foreign countries \$7.50; six months \$4.25. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.00; 6 months \$1.00; outside of Chicago, 1 yr. \$1.50; half yr. \$0.75.

Advertising rates on application 3116 South Halsted Street, Chicago, Ill. PHONE VICTORY 1455 Entered as second-class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879

AMERIKA IR SOVIETŲ SAJUNGA

Virginijos Universitetas yra įsisteigęs publikų reikalų forumą, kur savo nuomonės dėsto žymūs įvairių sričių veikėjai. Pereitą savaitę ten kalbėjo Earl Browder. Jo klausė didelis būrys studentų, profesorių ir šiaip jau inteligentų, susižavavusių net iš tolimenyių vietų, nes Virginijos Universiteto Forumas žinomas nacionaline plotme. Žinoma, šis auditorija nepalanki komunistams, bet tas, ką ji išgirdo iš draugo Browderio, negalėjo nepadarant didelio išpuolio į kiekvieną protą jantį žmogų. Browderis operuoja tokiomis faktais ir k a l b a taip įtikinančiai, kad su jo argumentacija skaitosi beveik visi.

Draugas Earl Browder kalbėjo ta tema, kad Kinijos, Sovietų Są-gos ir Jungtinių Valstijų interesai pilniausiai supuola ir kad tų bendrų interesų gynimas turės priversti prie politinio susitarimo.

Pabaigoj savo prakalbos jis sujungė vidaus politikos reikalus su mūsų užsienio politikos kryptim. Jeigu sekamais metais rinkimuose laimėtų Hooverio - Garnerio linija, tai Amerikai tektų pergventi sunkų ir skaudų "chamberlainiško" nusizeminimo laikotarpį.

Amerikos susitarimas su Sovietų Sąjunga turėtų milžiniškos reikšmės pasaulinei taikai.

"J šį dalyką negalima žiūrėti, kaip į antraeilės svarbos klausimą, nes šios dvi šalys yra stipriausios pasaulio ekonominiai, militariniai ir net savo strategine geografine padėtimi. Jeigu tos dvi stipriausios šalys galėtų dirbti išvien, tuomet prospektai suorganizuoti pasaulinę taiką būtų šviesūs, o kitaip jie bus labai tamsūs.

"Kokios galėtų būti klytys tam kooperavimui? Ar Jungtinių Valstijų ir Sovietų Sąjungos interesai kurioj nors vietoj susikerta, kad reikėtų užtrenkti duris tokiu kooperavimui? Mums rupi įrodyti, kad tų dviejų šalių interesai ne tik nesikerta, bet kaip tik atbulai—jie bendri, o daugelyje vietų jie pilniausiai harmonioj."

Cia draugas Earl Browder primena, kad nors republikonškos administracijos (Hardingo, Coolidge'aus ir Hooverio) buvo griežtai ir piktai nusistačiusios prieš Sovietų Sąjungą, bet ne republikonų valdžia 1920 metais reikalavo, kad Japonai išsinešintų iš Toluimųj Rytų Pajurio srities, po to, kaip Raudonoji Armija juos išvijo iš Baikalo srities. Net republikonai palaikė SSSR puse, o ne Japonijos!

O dabar, kada Japonija nori pavergti Rytų Aziją, kuomet japonų imperializmas siunta Kinijoj ir nori pavergti ją išmintai savo "prezervu", Amerikos ir Sovietų Sąjungos reikalai dar labiau suartėja.

"Sovietų Sąjunga, savo aktyvė parama Kinijai, labai ir labai sustiprino tą tebuklingą ir didvyrišką kinų pasipriešinimą japoniškiems užpuolikiams. Kiekvienas amerikonas turi giliai pagalvoti apie tai, kad ši Sovietų Sąjungos rolė, tuo pačiu laiku, yra giliai prielanki Amerikos interesams. Gili harmonija jungia Sovietų Sąjungą ir Jungtines Valstijas Kinijos teritorijoje."

Toliaus d. Earl Browder pereina prie padėties Europoje. Munchio konferencijos laikais, pereitą spalio mėnesį, Anglija ir Francija norėjo visiškai izoliuoti Sovietų Sąjungą. Bet dabar juk visų žino, kad Munchio politika pasibaigė skandališku fiasko. Tuomet tik komunistai teisybė sakė apie tą išdavystę. O dabar Amerikos žmonės net iš konservatyvių laikraščių gali patirt kokias katastrofiškas pasekmes davė Munchas.

"Dabar jau ir Anglijos konservatorių lyderiai, kuriems pasibaigė jimas komunizmu yra pamatinis gyvenimo klausimas, dabar ir jie supranta apie bendrus interesus su Sovietų Sąjunga. Tai ir amerikonomas, kad ir didžiausiam konservatoriui, neturėtų būti sunku pasimokyti iš tos lekcijos."

Drg. Earl Browder plačiai cituoja, ką

apie bendrą taikių valstybių frontą sako Winston Churchill, kaip jis gina Sovietų Sąjungos poziciją, kaip jis kritikuoja svyruojantį Chamberlaino nusistatymą. Jei Amerikai reikėtų tarties su Anglija, tai su Chamberlainu būtų daug sunkiau susitarti, negu su Churchill'u. Churchill'is anksto numatė, kokių karčių vaisių duos Munchas. Tą numatė ir Sovietų Sąjunga.

Daleidžiant, kad Amerika būtų analogiško padėty, kaip dabar yra Sovietų Sąjunga ir jei reikėtų vesti derybas su Anglija, tai Washingtonas turėtų užimti tokią poziciją, kokią dabar užima Maskva. Amerikai reikėtų tarties su tokiomis valstybėmis vyrais, kurie nuoširdžiai susitarimo nenori, bet kuriuos, prieš jų norą, stumia prie susitarimų milžiniška visuomenės didžiuma.

Tokiam atsitikime ir Amerikai reikėtų apeliuoti į Anglijos žmones, per galvas tokių valstybės vyrų, kaip Chamberlainas.

Si draugo Browderio argumentacija, be abejonės, padarė gilaus įspūdžio į jo prakalbos klausytojus.

Po to, jisai perėjo prie šios šalies naminės politikos, rišdamas ją su tarptautine politika.

"Daug kas, žinoma, priklauso nuo to, kaip išeis 1940 metų rinkimai. Tuomet pamatysime, ar ir Amerikai reikės taip skaudžiai užokėti, kaip Britanija užmokėjo už Munchą... Jeigu sekanciuose rinkimuose laimės Hooverio republikonai ir Garnerio demokratai ir Washingtonet bus jų plauko administracija, tuomet, veikiausia, ir mūsų šaliai reikės atkurtoti tos kankynės, visuose jų detaluose, per kurias Chamberlainas tempia Angliją. Bet galų gale, pamatinės realybės privers prie realių išvadų. Nepaisant visų kliūčių ir prietarų, ir Jungtinėms Valstijoms e i k s kooperuoti su Sovietų Sąjunga užtikrinami taikos ir išsaugojimi civilizacijos. Visas klausimas susiveda prie to, ar mes žengsime prie to tikslo sngmoningai ir tuomi daug ką laimėsime, ar mes, kaip ir Britanija, įsiklamposime, nusilenkdamai fašistiniam asiui, ir tuomi daug kuo rizikuosime."

Pabaigoj savo prakalbos d. Browderis kalbėjo apie "raudonąjį baubą", kurio spekuliuoja Dies'o komitetas ir visi tik reakininkai. Tai jų strategija, visu savo aštrumu, atkreipta prieš progresyvę visuomenę, prieš Naująją Dalybą, o ne prieš komunistus.

"Red-beiterių tikslas—išsąsodinti kiek tik galima daugiau žmonių iš tos milžiniškos ne-komunistinės didžiumos, įkalbant jiems, kad Naujoji Dalyba atidaro duris pilnai socialistinei programai. Tuo būdu jie tikisi išsklaidyti ir apgaltėti Naująją Dalybą, kuriai pritaria didžiama šios šalies pliečių. Tuo būdu jie tikisi grąžinti valdžion reakcinės spēkas 1940 metuose.

"Kuomet Dies'o komitetas net tokias žmones, kaip Felix Frankfurter, priskiria Komunistų Partijai, kuomet komunistams priskiria net Californijos gubernatorių Olsoną, juk tai "bustinimas" Komunistų Partijos. Kuomet net Rooseveltą ir jo žmoną vadina 'raudonaisiais' ir 'komunistų draugais', tai tuomi labai populiarizojama Komunistų Partija. Dies'as išgarsino Komunistų Partiją taip, kad ji nebūtų tiek išgarsėjusi net už milionus dolerių."

"Bet kodėl reakininkai taip elgiasi? Žinoma, ne todėl, kad jie mylėtų Komunistų Partiją, bet todėl, kad tuo būdu jie tikisi išardysią Naujosios Dalybos didžiumą, atitraukdami nuo jos bent tiek žmonių, kad sekanciuose rinkimuose užtikrinti reakininkai laimėjimą."

Ir čia draugas Browderis pranešė sensacinę naujieną: 1936 metų rinkimuose grupę turtingų republikonų siulė Komunistų Partijai ketvirtadalį miliono dolerių, kad partija ištrauktų savo kandidatą į prezidentus ir pasisakytų už Roosevelto kandidatūrą!

Stai kokių "triksų" griebiasi reakinieriai! Jie taip elgėsi todėl, kad tikėžosi tuo būdu skaudžiausia užtenkti Rooseveltui.

Bet permėk bus reakinierių pastangos.

"Realybė ir tikri reikalai, visviena iškyla virš demagogijos miglų ir melų. Tas ypač teisingas šiais laikais, kuomet mes pergyvenam nacionalią ir-internacionalią krizį... Šlame pasauliniame krizy visi tikri demokratijos ir taikos gynėjai turi surasti bendro veikimo kelią, kad sulaukyti reakcijos potvni. Taip yra mūsų šaly, taip yra ir tarptautine plotme. Komunistai pasižada visomis savo išgalėmis darbuotis už sukurimą vienybės, už taiką ir progresą."

NETEISINGAS -TENDENCINIAI KLAIDINGAS

"N." AIŠKINMAS—"AR BUS KARAS?"

Šeštadienio "Naujienose" tilpsum editorial išdėsto, kad fašistinių diktatorių agresyviškumas yra iš Hitlerio ir Mussolinio restyžo. Antra, tam editorile aiškina, kad naujas Munchas atitolintų pasaulinio laro užsikurimą.

Išviso mažai domsio kreipiame į "Naujienos" talpinamus raštus, nes jie rašomi nuo ausies, neobjektinai. Bet kadangi patis klausimas labai svarbus, tai reikia padiskutuoti. Dėlėi avyrdžio paimsimė keletą ištaukų iš jų šeštadienio editoalio. Ten diskutuojama klausimas "ar bus karas." Girdi:

"Už tai, kad kiras bus, kalba šios aplinkybės. Viena, visos valstybės ginckluojasi. Jos nepasitiki, kad tarptautiniai ginčai gali būti išspręstisusitarimo keliu; o kuonet nėra tokio pasitikėjimo, tai tarptautinės politikos įrankiu neišvengiamai virsta jėga."

Sako, kad ginklavimas kyla iš nepasitikėjimo ir abejojimo, jog būt galima susitarimo keliu išrėšti kylancius ginčus. Pasakyta, ku ausies—nėra pasitikėjimo. Bet kodėl pasitikėjimo nėra, tai "Naujiene" redakcija neparodo. Tyliai praėina pr klausimo branduolį, jog atrodytų buk kapitalistinės valstybės, ar jos būtų diktatorių arba demokratinių vyriausybų vairuojamos gali likviduoti prieštaravimus ir karą išvengti.

Tačiau taip nėra. Pirmiau Karolis Marksas, o vėliau, prieš pasaulinį karą, Nikolai Leninas "Imperializmas, Paakutinis Laipsnis Kapitalizme" nurodė, kad karas tarp kapitalistinių šalių kyla iš jų prieštaravimo dėl negalėjimo pasidalinti žaliavos šaltiniai ir rinkom. Kapitalizmo sistemoj vidurijį prieštaravimą padidina neylgus ekonominis išsiplėtojimas.

Kas liečia kapitalistų klesos ir karo, tai jų karo situaciją laiko lygiai jėgale kapitalizmo forma, kaip ir taiką, sako Leninas. Taikos metu kapitalistinėj sistemoj eina darbininkijos ir valstietijos apipilėšimas kaip ir pačių kapitalistų tarpe varžytinės, kits kito apipilėšimas lėčiau. Karas yra padidinta apipilėšimo forma ir jau perkelta iš vienos valstybės prieš antrą, arba grupę valstybių.

Šiandien eina ginčas tarp fašistinės diktatūros valstybių, iš vienos pusės ir demokratinų valstybių, iš kitos pusės, už rinkas ir žaliavos šaltinius. Vokietija ir Italija, bijodamos pulti didžiasias valstybes, Britaniją, Franciją ir tt., puola ir plėšia silpnesnes, Čekoslovakiją, Etiopiją, Albaniją, Lietuvą ir tt. Dabar kabinėjasi prie Lenkijos.

Mes, komunistai, stojame už demokratinų šalių susitarimą kolektyvei savisaugai. Taipgi stojam prieš prileidimą fašistiniam agresoriui kolonijū, nes tas laisvės pavergtiem žmonėm neduoty, jų buklė po letena fašistinių diktatorių paglobėty, o fašistinėm šalim gavus žaliavos šaltinių ir platesnes

IVAIRIAIS KLAUSIMAIS

JAPONŲ APGAVYSTES SOVIETŲ SAJUNGOS KOMUN. PARTIJOS ISTORIJA

Japonijoj yra miestas Usa, kur padaro daug šilko. Šilkas gabenamasis užsienin. Jeigu ant to lavoro būtų pažymėtas "Made in Japan", tai nedaug kas tą šilką pirktų. Todėgudrus japoniški bizonieriai sugalvojo užimti sekamą lefelį: "Maden in USA".

Tai reikišo: "Made in United States of America".

Is Usa padaro 45 savo miesto vardo padarė Amerikos inicialus.

Vieną labai stambią žuvų įmonę japonai tyčia praminė "Can". Ta firma eksportuoja keletas žuvis ir ant kėnų pažymėta "Made in Can". Žuvinės mano, kad tos žuvis is Can (ados).

Panašų apgavysčių japonai praktikuoja labai daug.

Is Londono praėsa, kad mažesni bizonieriai japonų firmų atstovus lukan, bet stambūs bizonieriai dar tebevaro biznų su Japonija.

PIETŲ AMERIKOS FRONTE

Virginijos Universitetas, kas vasarą, organizuoja plačias vienas diskusijas įvairiais visuomeniniais klausimais.

Siomis dienomis ten kalbėjo profesorius D. Efron, iš Argentinos. Jisai pasakojo, kad Argentina smarkiai valosi nuo fašistinio pavojaus. Demokratinės spēkos tvirtėja. Tas patis motinai ir Brazilijoj. Demokratinė visuomenė atgana savo pozicijas. Kaslink Čil, tai ten faudijos fronto valdžia diena iš dienos stiprėja.

Prof. D. Efron sako, kad prezidento Roosevelt "gero kabinyno" politika labai populiariska visoj Pietų Amerikoj.

Tiktai Bolivijoj ir Peru fašistai esą stiprūs. Ten kabinėdė knibėdža volkiskų ir itališkų agentų.

—L. P.

Niemoller

Jau du metus pastorius Niemoeller praleido nazų koncentracijos stovyklose ir kalėjime. Nuo pirmos dienos liepos jam prasidėjo treči metai, kaip neteko laisvės.

Pastorius Niemoeller buvo suareštuotas 4 d. liepos, 1937 metų. Po to aštuoniūs mėnesiai jis laikė Mautho kalėjime, Berlyne. Tuomet teismas jį paliausavo, bet vos spējo jis išėiti iš kalėjimo, kaip ir vėl buvo suareštuotas tiesioginiu Hitlerio įsakymu.

Niemoeller atstovauja toms liuteronų kunigams, kurie nepasiduoda Hitlerio režimui. Kiek iš vis liuteronų suareštuota, nėra tikros žinios, bet jų bus keli simtai. Šiuntams pastorių atimta teisės būti jų parapijos, šimtams nevaila sakyti pamokšus.

Nors Niemoeller kalėjime, bet jo parapijantai laikas nuo laiko surengia įspudings demostnacijas. Neseniai tokioj bažnytinėj demostnacirijoj suareštuota 115 parapijonų. Panašios demostnacirijos įvyksta daugely bažnyčių.

Nekurias bažnyčias naziai paverė pagoniskom bažnyčiom, kur jie atieka tulas pagoniskas ir Albanijos pavergim a s, Klaipėdos krašto atplėšimas nuo Lietuvos. Lygiai po Danėgigo atidavimo Hitleriui eity tolesnis Lenkijos ir kitų kraštų pavergimas.

Kolektyvei savisaugai, karo pavojų nubloškimui visi demokratijos šalininkai turime vienyti jėgas ir daryti spaudimą į valdžias, kad jos susitartų bendrai veikti agresorių sulaukymui, demokratijos apgynimui ir taikos užtikrinimui.

F. Abekas.

BRAZILJA VEJA LAUK IR JAPONUS; UZDARĖ LAIKRAŠTĮ

Rio de Janeiro. — Brazilijos vyriausybė įsakė išvartyti iš tos šalies japonų Sakį Miura, joje įvykusi laikraščio redaktorių ir uždaryti jo laikraštį. Miuros laikraštis varo agresorių, fašistinę propagandą.

—L. P.

Budavokime Darbininkų Organizacija ir Spauda

Moterų Skyrius

Pažinimas ir Karas Moterim ir Kultural Pragaistis

Kaip Stovi Delegacijų Klausimas

Nors darbas einasi ir renkami delegatai, tačiau spaudoje tas klausimas mažai nušviečiamas.

Vidurvakarių Valstijų Lietuvių Moterų Sąjūdis ruošinėjasi žiūrėti į šį klausimą. Tačiau iš masinių organizacijų nesimato karšto pritarimo, matomai, pas tulus darbuotojus tebėra įsūjusmas, kad tai "lobų" reikalas.

Sąryšys yra žinoma tik sekamas delegacijų sąrašas: 4 delegatas išrinko Sąryšis, 2 delegatas išrinko Lietuvos Moterų Kultūros klubas, 1 delegatė Apšvietos Draugija su Brighton Parko klubu.

Kas daroma Roselande Moterų Klube? Kur eilė kitų organizacijų, ypač LDS ir Literatūros Draugijoms? Girdėti jos kalbasi per abi draugijas vieną delegatę siūsti. Rodos turėtų gėdintis, ypač Literatūros Draugija, kada susivienija buvusį Darbininkų susivienijimą ir perėmė visas moterų veikimo darbus, o kada ateina klausimas pasiuntimo delegatės į Moterų Seimą, tai kuopas jų nieko nesako, o Apškritys žada pusę delegatės.

Vyrai ir moterų, ar taip jums apina moterų kultura?

Gauta žinia per spaudą, kad Wisconsinio valstijoje išrinkta 1 delegatė, o Michiganio (rodos vien Detroito), 3 delegatas.

To neužtenka. Visos moterys, kurios priklausome prie organizacijų stengkimės, kad būtų pasiūstas delegatės į šį pirmą ir neįsidedomą iš lietuvių moterų istorijos lapų Seimą. Jei viena organizacija negali pasiūsti, tegal 2-3 susideda į kruvą. Juo daugiau važiuosime, juo mažesnis išdaidos bus.

Beje, Sąryšis yra išleidęs aukų rinkimo blankas dėl delegacijų lėšų padengimo, prašome tu draugijų, kurios paėmėte blankas, padirbėti. Reikėtų atsikreipti į tas draugijas, kurios nesuėčia delegacijų, bet pritaria moterų kultūriniam darbu, kad gaut iš jų aukų dolerį kitą dėl delegacijų kelionės.

Draugės moterys, mes visos turime dirbti vienai, kad išblaskytų tu moters pažeminimo mintis ir įrodyti pasauliui, kad moterys visada ir visur stovi lygiai kulturaliai kaip vyrai.

Sesutės lietuvišės, tepliška tikra vienybė ir susitarimas tarpe mūsų!

—J. Skeberdytė, Sąryšio Sekretorė.

Is Elizabeth Gurley Flynn Prakalbų

Turėjau laimės išklausti dvi Elizabeth Gurley Flynn prakalbas: vieną Nepriklausomybės Dienos Komunistų Partijos Pikniko, antrą Komunistų Partijos sekcijos narių susirinkime.

Tokių kalbėtojų kaip Elizabeth G. Flynn mažai yra Jungtinėse Valstijose. Mažai turime jų mes, dar mažiau turi panamieji mūsų srovės. Jos kalba aiški, kiekvienas žodis rodo kaip dėte padėtas savo vietoi. Kalba rimiata, bet nenuobodžiai. Svarbiausia tai tas, kad kalba taip sutvarkyta, kad sudaro pas klausytojų paveikslą, kuris neišdils niekada.

Abejos prakalbos buvo apie Komunistų Partijos reikalus, ypač dabartinime svarbiame momente prieš 1940 metų rinkimus. Labai aiškiai pabrėžė kuo galima laukti, jei pralaimėtu Naujosios Dalybos šalininkai tuose rinkimuose. Ji nurodė kokią programą pravedant, 1940 metais išrinkta šalies administracija gali išgelbėti šalį nuo fašizmo bei sunkios ekonominės padėties. Sakė, kad Komunistų Partija, šalia to, kad darbuos už savo kandidatus, darys viską, kad šalies varnas nepatektų į reaktorierius rankas. Reikšnia, organizuos bendrą liaudies frontą už Progresą, Demokratiją ir Taiką.

Nepamiršo kalbėtoja pabrėžti svarbią moterų dalyvavimo rinkimuose. Ji nurodė savo patyrimus. Pennsylvania valstijoje, kur vyrų balsavo už progresą kandidatus, o moterų neįėjusios padarė tą balsą bevertės. Mat vyrų dalyvavimui vienas gyvenime, politikoji, uiniėjama judėjime ir t., pamiršo traukti savo moteris į tą visą judėjimą arba bent sąpužindinti jos su juo, o tuom pačiu kartu reaktorieriai darbuos išsiūjose ir tas pamirštas moteris suaugtavo prieš jų pačių interesus.

Savo prakalbų kalbėtoja užklauso vyrų: "Ar jūs, draugai, parėjė iš susirinkimo pasikalbėte su savo žmona apie tai kas atsitiko jums umijos ar partijos susirinkime. Jei jūs žinoma paklausia juos ką jūs veikėte tenai, arba kas naujo, ar jūs jai atsakote, kad esate pavėrgė ir pasikalbėsite ant rytojaus, arba visai nesikalbėsite su savo žmona ir narys, kad tokie politiniai reikalai perglūs juos žinoti? Ar jūs kada pabunate namuose su vaikūčiais ir pasiūciatė savo

žmonas į prakalbas arba miltungus?

"Kada jūs nesikalbėsite su moterims namydimis, kad jos neįspras, priešai kitaip mums ir jie su savo propaganda eina tarp jų ir tokiu būdu gauna jų pritarimą ir balsą rinkimuose."

Kalbėdama Komunistų Partijai drg. Flynn karštai ragino visus stoti į Partiją ir kitus pirasiūnėti. Dabartiniai laiku Partijos vadovybė užsidedus sau užduoti išauginti Partiją iki milijono narių. Kada pasieks pirmąjį milijoną, tada su atnuoju bus kur kas lengviau. Kalbėtoja nurodė kaip šiandien darbo liaudis atsineša link Partijos ir kad niekad dar visio šios šalies istorijoje nebuvo tokio platus pritarimo Partijai kaip šiandien. Daugelis rašytusi į Partiją, jei kas jus pakalbinti.

Neseniai drg. Flynn darbuosvi West Virginijoje. Ten tik kelėtą metų atgal netik Komunistų Partija negalėjo viešai darbuotis, bet nei angliakasiai negalėjo laikyti prakalbas umijos reikalais. Šiandien ten darbininkai laiko susirinkimus kaip Partijos vardu, taip ir umijos. Į Komunistų Partiją ten masiniai rašosi darbininkai. Jai teko kalbėti prie mairiųjų, pikletų susirinkime. Tą pačią dieną streikieriai paslūtė keletą žmonių pranešė to miestelio gyventojams, kad už valandos laiko kalbės žymi moteris prie angliakasyklų. Tuoj, akymirksny, į vieną valandą susuakta visi tūkstantis žmonių. Visi entuziastiškai atsinešė link kalbėtojos.

Baigdama dar kartą kalbėtoja pabrėžė svarbią įrašymo moterų į Komunistų Partiją. Ji nurodė vyrams, kurių moterys dar neįvyklaus Partijoj, kad pirmiausiai pradėtų narius rekrutuoti savo namuose.

"Partija yra nevien vyrų, bet priklauso visai šeimynai: moterė, vyrui ir vaikam," sakė kalbėtoja. **Narė.**

AUTOMOBILIŲ DARBININKŲ STREIKAS GALI ISSIPLĖSTI

Detroit, Mich. — UAW unija skelbia, kad "tool and die" dirbėjai General Motors kompanijos gali skelbt generalų streiką, jei kompanija nesiderės su unija geruoju. Tokis streikas būtų labai didelis.

Į trejus metus aplaukė veik aplink visą žemės kamuolį. Tai amerikietė Mrs. Marion Rice Hart ir jos 73 pėdų ilgio burinis laivėlis. Trys metal atgal jai išplaukė iš New Yorko ir šiom dienom grįžo atgal. Kelionėj jį padarė virš 30,000 mylių, žinoma, nebe sunkumu. Tai pirmutinė amerikietė moteris tūs rusiės jurininkė.

Kodėl Moterims Reikia Organizuotis

Savo kelionėj į pietus, paklyko sustoti Spring Valley, Ill. Užsukau pas savo senus pažystamams.

Moteris man pasakojo, kad dirbusi overauzų dirbtuvėj. Už pasivirgintu tuzino overauzų gavo 5 centus. Tik geriausia stuvėja galėjo į dieną padaryti du dolerius. Bosai labai žiauriai persekioja darbe.

Vieną dieną visos susitarė ir išėjo į streiką. Bosai suorganizavo kitas moteris, gerai apmokėjo, kad jos sulaužytų streiką. Tos tamsios moteris skelavo. Jos niekad nedirbo overauzų ir nors ir daugiausiai darbo sugadino, fabrikantas joms nieko nesakė. Mat jos gelbėjo jai sulaužyti streiką. Fabrikantas sustarė su streikieriais ir dar blogesnes sąlygas įvedė. Licpė grįžti prie darbo, kuris dar mažiau pelningas ir daugiau apsmunkintas.

Tas aiškiai parodo, kad moteris turi organizuotis į klubus ir juose lavintis, kad suprastų savo reikalus. Vietoj skelbanti ir padėti fabrikantam sulaužyti streiką, turėtų stoti su darbininkėmis ir padėti joms streiką laimėti.

Tik klubuose susiorganizavusios jos galės išsiaiškinti vieną kitą, kad fabrikantas išsunkia paskutinį prakaito lašą iš darbininkų ir paskui išmeta iš darbo, nes darbininkė pasileikė bejęd, ne-

betinkama darbu.

Springvalyje, Illinois, yra mažas miestelis, vis 5 tūkstančių gyventojų. Darbu nėra, tai ir žmonės išvažinėjo. Pirmuolai dirbdavo penkos mainos, dabar tik viena No. 3 teldira. Overauzų fabrikas sudėgė. Jame dirbo 300 darbininkų. Tai čia lūdnas likimas žmonių. Darbininkų judėjimas mažas. Yra Literatūros Draugijos kuopelė, bet mažai ką veikia. Geriausiai darbuosia drg. Gvazdinskis. Draugas labai sumenkęs. Netaip jau senas, bet sveikata sunykusi ir gyvena nevedęs. Nebuvo jam progos apsiavėti, nes visą savo gyvenimą pavėnė darbininkų judėjimui. Jis visomomet rėmė darbininkų spaudą, ir dabar turi visokių laikraščių, skaito ir žiuri plačiai į pasaulį.

Man gaila buvo persikirti su draugu Gvazdinskiu. Ilgai mesčiau kodėl jo tekis sunkus gyvenimas. Nors beje, bet duoną turi pelnyti ir negali medžioti kriaučiavęs. Visą savo gyvenimą dirbdamas atsivadusiai darbininkui labui, nieko sau susisutavęs. Bet užtai jis šiandien visų mylimas ir gerbiamas ir skaitomas darbininkų mokytoju. Kad daug tokių atsivadusijų draugų būtų.

Eva Simons, Cleveland, Ohio.

Išleistuvės ir Moterų Seimo Reikalai

Jau buvo kartą pranešta, kad liepos 15 d., "Vilnius" svetainėje įvyks išleistuvių pokylis. Bet pranešime buvo vienas svarbus dalykas nepamintėtas, tai yra, kad šis pokylis yra rengiamas dviem tikslais: viena, atsiveikinti su drg. K. Abekime įai išvykstant į Lietuvą, antra, tai sukeltimas finansų busimam Nacionaliai Lietuvių Moterų Seimui, kuris įvyks rugšėjo 6-7-8 Brooklyn, N. Y.

Tokiame pokily visomomet gaunama ypatingi pasitenkinimai, nes laike vakarienis yra visoki išsireikšimų, prakalbų, atsiveikinių. Šiuom kartū tikimės taipgi draugiškai praleisti vakarą, nes manome, kad svečių bus nemažai. Bent taip atrodo pasikalbėjus su nekuriams Abekienės draugais ir pažystamais.

"Nors ir vasaros laikas ir oras karštas, bet šiko vakaro tai neįsisu at leikos," sakė viena iš jos draugių. "Turin ir ai ką nors pasakyti Abekienės išleistuvėse."

Chicagiečių Rankdarbių Paroda Artėja

Jau tik trys savaitės beliko darbuotis dēlei gražios, pasekmingos rankų darbo parodos Chicagoje. Dabar jau laikas rimoti padirbėti, kad joje būtų kuo daugiau gražių dirbinių.

Kadangi šį darbą tenka vykinti vasaros laiku, tai susidaro kelblymų, nes nekurioms organizacijoms kurios užgėrė rankdarbių parodą, vasaros metu nelanko susirinkimų, tad iš jų darbo mažai galima laukti. Kol kas parodos klausimą užgėrė Lietuvių Moterų Draugija "Apšvieta," Brighton Parko Moterų Klubas, Chicago Lietuvos Moterų Kultūros Klubas ir Dariusus-Girėno Moterų Auxiliary.

Apart klubų šiame darbe gali padirbėti ir šiaip visomomet; moterys gali pačios savo rankdarbius priduoti komisijai ir paraginti savo pažystamais, kad ir jos tą patį padarytu.

Rankdarbių paroda atsisub Chicago Lietuvos Auditorijoje liepos 28 d. Svetainė bus atvira nuo pietų ir žmonės galės eiti ir apžiūrėti rankdarbius. Vakare turėsime gražų programą, kurį pildys kultūričių klubas ir Y. W. C. A. merginų klubas "Robotės," šis merginų klubas perstas veikalniukas, kuris, tikrinama, užtents visus atsilankčius. Šitoniui raginame visas chieagiečių moteris prisidėti prie šio svarbaus darbo. Parodykime svietui, kad lietuvės moterys tur talentų ir jos puošia savo namus savo rankų darbais. Greitu laiku bus pranešta visose angliškoje spaudoje apie tą rankdarbių parodą, tad žinrėkime, kad galėtume pasididinti ja.

—Komisija.
P. S. Norinčios kokių klausimų arba šiaip su reikals susisiekti su komisija, rasytikė šiuo antraštu:

Mary Carter, 4355 So. Campbell Ave., Chicago, Ill.

IŠ KELIONĖS Į PIETUS

(Tąsa)

Arizonoj, Grand Canyon, valdžios parkas apima 1,000 ketvirtainių mylių plotą. Per jį eina dideli grioviai. Tie grioviai, kaip pasakojo mum vedžiotojas, jau 8 milijoni metų senumo. Jus paliko upės, kurios bėgo į Pacifico marias. Tos upės po šiek tiek nešė žemę ir paliko duobes, griovius.

Ten tyrinėtojai randa akmenyse visokių dalykų, kuriuos padeda vietiniam muziejui. Bandoma sukaunėjusiu žuvų, karvių, visokių žvėrių ir net žmogaus kumas sukaunėjusis stovi. Juos pagavo vanduo ir, dumblo suspausti, jie ten sukaunėjo. Tie grioviai yra virš 2 šimtų mylių ilgio. Nekurie iš jų yra dmyliškos mylių pločio. Nekurie mažesni. Grioviai yra 2 iki 6 tūkstančių pėdų gilumo. Nekurie atrodo visai nędūs, bet niekas nemėgima eiti į tas duobes apat tyrinėtojų.

Kitų pasėjų jų griovių juos laukai, per tūkstančius mylių juos žmogus negyvena. Medžių nėra, tik kur-ne-kur keičis kokius krumelais ar eglaitė. Nei žolės nėra, tik vietom bisų žolelės matyti.

Yra ten laukinių karvių, stulkių, asilukų ir vienas kitas žiurkėlis. Tai paūžę gyventojai. Jiem sunkus gyvenimas, nes maistas prastas ir to paties mažai randasi. Oras žiemai šaltas, kaip kada net žemiu zero, o gyvenūčiai ant lauko. Žmonės gauda tas karves ir papenėjė parduoda. Neįpenėtos jos netinka maistui. Jų mėsa kietesnė už naminių karvių. Gaudo ir kitus gyvulius: asilukus, briedžius, avis ir tt.

Rengiasi Veikti Bendrai Prieš Karą

Montello, Mass.—Moterų Birutės Pašelpinė Draugija laikymu mėnesiniam susirinkimui birželio pabaigai svarstė busimąjį moterų Sąryšio pikniką ir įgaliojo Hope Chest komisiją rengtis prie pikniko. Taipgi Hope Chest tikėtus birutietės baigia išplatinti. Nekuriuos jau paėmė žangos tikėtyu platinimui, nes piknikas nebūtoli. Vienu žodžiu, pikniko darbas eina pirmyn.

Birinko komisiją rengimui tarpautinio moterų mitingo prieš karą. Tas mitingas įvyks po vadovybę YWCA. Rengimui šio mitingo yra kviečiamos visos Broctono moterų organizacijos, parapijos, unijos ir kitos, be skirtumo pažiury. Turėjome jau du susirinkimus YWCA kambaryuose. Turėjome nemažai atstovų iš visokių tautų, ant toliau tikimės dar daugiau susilaukti. Birutės Draugija atstovauja K. Čerkesienė ir E. Benulienė; Apšvietos Klubas J. Stigienė.

Sis masinis protesto mitingas prieš karą įvyks rudeni orei atvėsus, nes karštame ore nesitikiu gerų pasekmių.

Moterų Apšvietos Klubo Veikimas.

Klubas gyvuoja gerai, narės skaitlingai laukos ir susirinkimus. Duoklės 10 centų mėnesini. Klubu valdya: organizatorė J. Stigienė, užrašų raštininkė K. Volangevičienė, išilninkė P. Mickevičienė.

Susirinkimus laikome kiekvieno penktadienio vakarą. Susirinkimose skaitome ir studijuojame straipsnius, daugiausiai iš žurnalo "Sviesos".

Bet orui atšilus, susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio paskutinį penktadienį. Liepos 14, penktadienio vakare, įvyks nepaprastas susirinkimas, nes turime daug ką sutvarkyti pikniko reikaluose.

Birželio 30 laikytam susirinkime išrinkta komisija Sąryšio pikniko rengimui. K. Volangevičienė, J. Stigienė ir V. Saulėnienė.

Nutarė turėti specialų valgių stalą. Į tą komisiją apsiėmė M. Gutauskienė, O. Šukienė ir M. Smalčiukienė. Rankdarbių parodos komisija: K. Volangevičienė, E. Benulienė, E. Morkevičienė, Valgių komisija: P. Mickevičienė, M. Žaliukienė ir M. Potšienė. Žangos tikėtyu — A. Glodenienė.

Nutarta pasamdyti garsiaikalbį, nes šis piknikas bus nepaprastas. Neskaitant dovany už dainavimą ir rankdarbius, bus 15 dovany prie žangos tikėtyu, 10 dov. prie Hope Chest. Laimėjusių vardai bus šaukiami per garsiaikalbį.

Nors montelietis prižadėjo daug dirbti prie šio pikniko, bet mums bus reikalinga ir kitų kolonijų draugių pagalba. Ypatinai nepamirškite dovany prie žangos tikėtyu. Kiekviena kolonija turi ką nors atvešti. Mes pažadam parupinti 3 dovanas. Taipgi iš visų kolonijų skaitlingai dalyvausite. Lai Moterų Sąryšio piknikas bus skaitlingas ir pasekmingas! J. Stigienė.

Tarpautinė Moterų Konferencija už Lygias Teises

Copenhaga, Ip. 8.—Čia prasidėjo trylikas tarpautinis kongresas moterų už lygias teises ir lygių pilietybe. Dalyvauja 1,500 delegacijų.

Ši moterų organizacija sutverta 1902 metais pirmame kongrese. Moterų lygių teisių klausimas Europoj ir dabar labai svarbus. Net ir Francijoj moters dar neturi lygių su vyrais teisių.

Paryžius.—Francijos vyriausybė oficialiai pradėjo skelsti per radio propagandą pasauliniui mastui. Iš septyniolikos radio stočių, šešiomis kalbomis, kasdien transliuoz kalbą, kuria mėginus įtikinti užsienį, kad Francija nusistatys prieš karą ir trokšta taikos.

dijonų gyvenimas. Turėjau gerą progą susipažinti. Indijonas nusivedė į savo stulb. Moteris ir du vaikai valdė pietus ant žemės ausdė. Tėvas parėjęs atsisdėjo ant žemės, o man padavė suolę. Jie prisilauko savo senų papročių. Škaurada iš motio padaryta ir visi valgo iš tos škaurados. Valgis kokis tai mišyns, šaukštai rancok padaryti. Ant pečiaus džiovinu kokius skėklus. Jų davė ir man paragauti. Atrodo kai kokius pupos, bet vadina juos riekiutais. Visi turi gerus ir gražius dantis ir sveiki žmonės. Mergaitė, 14 metų amžiaus, nekalbėjo angliškai. Taipgi ir daugelis kitų nekalia gerai angliškai. Tik kelis jaunuosius patikau, kurie gerai kalba ir rašo angliškai.

Jų viskas rancok padaryta. Stulos apvalos, pagalty sukrautos ir į tarpus purvo pridėbtas. Stogus žolij ir šakelij apkištias ir purvu apdrėbtas. Vieni švaru, viskas artistiškas. Senu divonai išskloti. Gražiais puodais apstatyta ir pridėta laukinių augalų. Yra daug kitokių pagražinių. Žodžiu sako, stulboj labai gražu. Nekurie turi tik vieną kambarį, bet turtingesni turi daugiau kambarių, bet kambarius skiria akmeniniai stulpai. Nėra sienų, kurios skirty vieną kambarį nuo kito.

Indijonai myli žibūčius. Mergaitės ir motinos dėvi daug karolių. Tie, kurie senovės papročių prisilauko, nežiuri tiesiai į žmogų; vis laiko akis žemyn nuleidę.

Tai tiek apie indijonus. Gal skaitytojams bus žingeidus pasiskaityti. (Bus daugiau).

Skaitykite ir Platinite Dienraštį "Vilnį"

MOTERU SKYRIUS LIETUVOS PAMESTINUKAI

Dažna žmogaus gyvenimas — kaip smūgis, — nespejės užginėti, pasidanguiti gyvenimui, krinta, kaip kulkė, nepalikdama nė pėdsakų. Turėtas savo dienas praleidžia besirūpinamas kaip dar labiau praloti, kuisai, ne- vnuojasi, kitus skriaudžia, mokslininkas — dūlyja tarp knygų, o vargšas — asarodamas nyksta, kaip medinis sv. Jonas prie sraun- nus upelio.

Zaluoti pradėdanciam sode žaidžia, krykštaujia, kaip pirmieji pavasario paukščiai, burys vaikai. Jie sots ir aprenči, turi gražius vežimėlius, žaislus, aukli- ū prižiūrimi. Vargšų vaikai al- kani ir apilypės sėdi triniūjan- čiuose lauzuose už aprikūsių langų arba slankioja gatvėmis. Tokia skaudži nevenodna tų mažųjų prigimties dalis. Bet yra dar nelaimingesni. Pasako- ju vienas Kauno policininkas:

—Buvo tamsi naktis. Ati juo- do meksfalo ūždamas krito gaus- tios lietus. Praeivio — nė vieno. Skersai gatvę perbėgo papurusi juoda katė. Dingtelėjo į galy- mintis, kad kas ne gero. Eiuo. Kampe stovi senas šulimis, prie kurio kas rytą susirenka „poli- tiškai“ vandens nešėjos — tar- naitės. Nuo šulimo vikriai nu- sinko juodas šešėlis, — per ūžantį lietu išgirdau užkimusi balsą:

—Tais. Tai mažųjų valgomasis kambarys.

Tris „Lopšelio“ rumus supa puiki panorama: vandens pu- dras, aukšti kalnai, augalai me- diai, nuosavas stebėjosi, naujos gatvės ir neįsamiūtiškai takai. Prie vartų užrašas: „Pašalinimis asmenimis joti draudžiama.“

Tarp vartų stovi dar nesena, bet giliai vargo vagomis išva- godu veidu moteris. Asaromis pasarusios akys, o virpančiose rankose silpnu balseliu kartkar- tėmis šuktelė kelių mėnesių ku- dikis. Motina dreba, virpa, kaip drėbulės saka, — drovu jai eiti pirmyn, nes akys jau buvo pa- mačiusios įspėjotį durų užra- sę. Raštinėje monotoniškai cik- sėjės laikrodžio mušė atsuoni- kas. Čia du vaiku nešinas įbėgo poli- cininkas. Iš po jo kietos kepurės išsiritio keli prakaito lašai. Uždu- sūnus balsu jis kreipėsi į vedėją:

—Pirmasis tvirtas ir žinomas, bet šis mažasis, silpnas, gali mir- ti, —skubėkite pakrikštyti! —Ku- dikis buvo tuojau nuneštas į kle- bonus, kuį gavo vardą, pavarde, bet atgali grįžo jau užmerktomis akimis. Mažą jo kumelį pašarvo- ju „Lopšelio“ lavoninė, iš kur bus perkeltas į Vilijampolės ka- puose jiems skirtą kampan. „Lop- šelis“ mažųjų laidotuviūs turi visas priemones: sargas moka karstelius dirbti, vietoje turi irankius, laikomas arklys ir ve- žimėlis, viena tarntuoja pasizina- laidotuvių mārkskiniūs. Miru- sėjai kapuose dar neturi jokio pa- žymimo, kiekvienas kapas at- žyminamas laikina lentele.

Nežinomi Kudikiūi Gauna Žino- mujų Žmonijų Pavarde.

Jai idoniamusia „Lopšelio“ darbo operacija, tai nežinomųjų pamestinukū dokumentu suda- rymas — krikštias, o su šiuo rei- kaliu tenka daug susidurti, per metus į „Lopšeli“ policija pristo atli simto. Vardais da- žniausiai duodami iš kalendorius, su tiuos, kurių pamestinukas atneštas. Pavardės duodant, da- lis personalo pasitika galva, nes norama, kad užaugus auklėtinis ja butų patenkintas ir nereikėtų lietuviūti. Tiems patiens asme- nimis stukturi simtų pavardžių, kad ir per vienerius metus, nėra lengva, tad naudojamsi gyveni- miška praktika: atneša pamesti- nukai tokį sveiką, gražų, kuris nors dar mažas, bet turi nepa- prastai malonų ir stiprų kudi- kiškū būlų, už tai gavo pavarde Petruskas. Kitas pamestinukas užsirekomendavo tyliū, suskau- pusiu, įjieskančiu švelnumo, ir už tai gavo pavarde Gira. Ir pri- tiko jam ta pavardė: kat tik už- lango pradeda švilpauti varūnas —Gira liaunasi verkes ir žvaltas savo aiklū nukreipia į tų puse. Auklės tikisi, kad jis bus poeta. Gražiaū auga ir Cvirka su Dovy- dēnu. Vienoje palatoje guli su- augesnieji, kurie pasižymi prie- pūtimi šūkavimu: tai Butėnas, Nauragis, Mažeika. Tik paduok

kuriam iš jų anksčiau skirtųjų piety porcijai, tai jos negavus sup- cypis tokiu balstu, kad ausis rei- kės užsikimšti. Augo tvirtas vie- nas žymaus visuomenės veikėjo pavardės paveldėtojas, bet jis ne- atleikė siautusias epidemijos ir mirė.

Nemažas pamestinukū skai- čius pavardes gauna ir iš jų li- kimo aplinkybių. Šaltū žiemę buvo rastas kudikiū gaminis sie- ge. Ir radusieji ir „Lopšelio“ per- sonalas stebėjosi, kaip tas kudi- kis nesusalo, budamas suvynio- tas tik vienoje paklodėje. Už to- kį ištvėrimingumą gavo pavarde Snieginis. Taip gimė Laitinis, Rastinis, Lietinis, Naktinis, Ta- kinis — rastas ant tako —Kovas, Vasaris, o jų atsiranda visuose mėnesiuose.

Kas Tie Pamestinukai?

„Lopšelinū“ pamestinukus du- da gatvė, o į gatvę tuos nelaimin- guosius išmeta dažnai dideliam skurde vargstančios meringos, — didžiausią pamestinukū procent- ū sudaro pavainikai, tai rodo statistika. Kadangi kudikiū išlai- kymas „Lopšeli“ per metus ka- stuojama nuo 1,000 iki 1,500 litū, buvo susirupinta neturtingųjų gindylvių —merginū globa. 1925 m. Pieno Lašo draugija tokioms gindylviūs atidarė prieglaudą, bet ji neišlaikė ir po kelių mė- nesių buvo priversta užsarydėti, mat, tikrosios jos prasmės nesu- prastai, pasipilkino kaimynai. Ir taip skurstančiosios gindylviūs, iki šiai dienai neturėdamas jo- kios globos, gal su didele šird- gėčia meta nekaltus kudikius į gatvę, kur jų laukia arba „Lop- šelio“ globa arba mirtis. Ir šita „Lopšeli“ pasiekė jaunesnieji kudikiūi dažnai iš mirties našų neišsiska, nes buna išskaidyti ar- ba mirtinai suala. Tokiu likimo kudikiū ir šiandien „Lopšelyje“ 58 uoš. viso skaičiaus.

Skurdus merginū gyvenimas ir pilkas jų padėtis išsuaudoji- mas per eilę metų priverė „Lop- šeli“ buti daugiau tubstancija pa- vainikū tyje, o kur dar tie, ku- riuos atneša pačios skurstančios motinos, tėvų netekę našlaičiai, prieglaudų?

„Lopšelyje“, del vietos stokos ir didelio atplūdiū, kudikiūi lai- komi tik iki 3 metų, po to at- duodami į kaimus, kur auga uki- ninkū šeimos. Ten už jų auklė- jimą primokama po 20 litū mė- nesiniū, kad kiekvienas galėtų in- kaimai vaikus rėdyti ir maitinti. Tokius auklėtinis „Lopšelis“ lai- ko savo žinioje, kol jiems sukana- ka 16-17 metų. Ten juos lanko sesuo-vizitorė, kitur priežiūra pavesta sveikatos punktams. To- kių vaikū šiandien kauniose yra 633, „Lopšeliū“ padėti atsiran- da ir gerų pagalbiniųkū, kurie, neturėdami vaikū, įsujonia į au- klėtinis. Tokių laimingū kudikiū šiūis metais buvo 6. Atėjo bevaikai tėvai, išsirinko po jiems gražiausius, išaugins gal žymius vyrus. Tai gražus pavyz- dys tiems, kurie, neturėdami vaikū, augina šunikus. Kšip eilė praėjusių metų rodo, pusė ir pas ukininkus augančių vaikū į „Lopšeli“ nebeegys: ukininkai su jais susigyvena, pamilsta, randa reikalingais sau tarkin- kais, darbininkais, senatvėje ru- pintojais. Dažnas ukininkas at- važiaūvęs į Kauną atsilanko „Lop- šelyje“ ir pasidžiaugia:

—Geras vaikas, myliu, kaip savjį, nelaukite-nebeatiduosiū.

Daugumas vaikū auga pas su- vaikėčius. Ten darbo jėga bran- gintina, iš mažųjų ukininkai ti- kisi gerų tarkininkū, pavyzdin- gū įpėdinių. Abejojamos dros ukininkams ir tariams „isu- uytojams“, kuriems ne kudikiū, bet kudikiū išlaikyti gaunami pi- nigai rūpi, „Lopšelis“ savo au- klėtinū neduoda. Kiek lieka ne- paimtū į šeimas, atiduodama prieglaudoms.

Kudikiū diena lopšelyje.

„Lopšelis“ savo tvarka pana- šus į kolchozų bendriū namai, vienas atalva, viena vėrėja, viena virtuvė, bendra automatiška skalbykla su visais reikiamais įrengimais. Nuo grindų valyto- jos ir sūrgo iki vedėjos ir gydy- tojos kiekvienas personalo na- rys turi savo pareigas. Visi vai- kai viena uniforma—vienos

Lenkijos komreinerio laivyno atstovas Amerikoje Stefan Zagorski. Jis šiom dienom laivu "Batory" atvyko į New Yorką.

spalvos drabužėliais. Skieita va- landa miegu—vii miega, piet- ūs—apieilčia savo lovą ir tū, kuris dar savo bjomis nemė- gino vaikščioti. Štarn, tvarka ir priežiūra „Lopšelyje“ vaikai ga- uo apuprinti kaip turčius ma- nuose, nes čia vietas pritaikyti tik jiems.

Penktū valandū ryto keliasi visi „Lopšeli“ maziēji gyven- lojai. Po valandos—maitinimas. Ir kaip jie tada gražiai prabilis- ta! Mačiau jaunis kregždutis li- zide. Kai motina-kregždė atne- šė maistū, sušneko visi šešt, bet gavo tik vienas, kilū turėjo pa- laukti. Taip ir „Lopšelyje“—272 vaikas vienu ypu valgyti ne- paduos, kai duoda vienam, bruzda, klega ir net cypia vis- suskapis, užia, kaip bitės. Malo- nus veidai, bet aštrūs balsai ne- prastai...

Pažadė, paropinėje medi- cinos gartelinose, didesniūj pasiraikėjo grindimis, dešimtū valandū visi čia gulū. Miega iki pirmos valandos, o tuomet gau- na pietus. Ir vėl tas pats klyks- mas, nekali šūkavimai, džiaugs- mo ir nesuprantamo verksmo garsai. Maloniai priimtus vedė- ja, Ruseckienė, mane aprenčė balū chalaū—vaikščiūjau tarp jų, kaip gydytojas. Pribėgo vie- nas „treigys“—nežinau, gal tai Gira ar Petruskas, išlėšė ran-

kutes, supratnu, kad jis nori pa- tekkti ant mano rankų. Vaikas glaudėsi, siekė bučiuoti, kišo rankas į antl, kaip savo tėvui. Pagalo: gražiai jis aprenčtas, solus, šilta ir šviesu, minkšta jo lovėlė, bet neturi tos brangio- sios šilumos, bučkų ir glamonė- juo, kuriuos patiria iš savo ti- krosios motinos ir tėvo. Tos mei- lės vaikas įjieskodamas glau- dziasi prie kiekvieno, nors tai butų nepažystamas, šaltas su šurkščia barzda žmogus. Eiuo- toliau. Už stalū kertės galvū sle- pta kiek suaugęs mergaitė. Noriu prakalbinti, ji apsipla asaromis, ima drebėti ir sukri- nta ant grindų. Tokia baugi ji grįžtas iš kaimo, kur buvo pa- imta į šeimū. Iš tokiū nedrąsū ji buvo tik viena, tačiau kaip į nepažystamą „kreivai“ žvilgtė- ro dešimtis. Bet priežiūros personalū vaikai daugiau myli negu žaislus.

Keliolka mažųjų gulėjo tre- čiojo aukšto balkone „primū- samū“ sualės vonis. Saulė žė- gė tik į veidus, o visų kumai bu- vo paslėpti ir moderniškaū pa- siutas kaldrakis. Jos pasiuota pa- kaito Rusijos darželiūs prakti- kuojamas tikrai idomaus tipo- susiklotos, kaip pinigine, užse- gama keturiomis sargomis ir va- kas guli, kaip apvilktas palteliu. Negali ištraukti rankučių, nus- kloji ir t. Tokiū ir panašū me- todū išbandyti didelėse vaikū auklėjimo įstaigose „Lopšeli“ turi daug ir tikrai gali reprezen- tuotis užsieniū.

Piktas priešas—epidemijos.

Kai tik jos aplanko miestą, nenaplenkia ir „Lopšeli“. Tada trinta visos gražiosios motai- kos, nutilsta visi linksmieji krikštaviniai, tyla dar daugiau pristigėja personalū. Pikičiausia tyms epidemija čia buvo atsi- lankiusi 1924 m., nuo kurios mir- tei 44 vaikai. Nenaplenkia ir sunkianis vaikus kankins ko- kliškas, siemta daugelis vaikū sirgo gripu. Pasireikšiančiai li- gai kelias užkertamas susirgu- sios izoliuojant, bet daugeliū at- vėjo tas neapadėta. Silpni pa- mestinukai ypač ligoms neat- sparys, jų neatlanko, žusta. Ko- va su mirtinomu pasuktiniu

laiku sunkiyvinta taip, kad, pav., 1936 m. mirtinungmas šeimos sudarė 13%, o „Lopšelyje“—7.9% „Lopšelyje“ yra dvi kvar- co lemos, kur vaikai kas metai švitinami po du kartū, duoda- mas organizmū stiprinus mair- tas, sergantiems pastatytas izo- liatoriūs—atskiri namai. Šilto- mis dienomis visi vaikai laikomi ore, kur susitprėja, gauna atspa- rumo. Iliakimas nuolatinis gy- dytojas. Ilgus metus čia dirbo Dr. Vestermanas, Dr. Tercejo- nas, Dr. Bylinė, o šiuo laiku dirba Gyd. J. Luinincė.

„Lopšeli“ išlaiko Kudikiū Gelbėjimo Draugija, kurios, kaip ir kitū labdarū, lėšas su- doro įvairius aukos, prmuogos, rinklaūvius ir t. Per 1938 m. „Lopšeliū“ išlaikyti Vidaus rei- kaliū ministriera davė 190,000 litū, be to, kudikiūms išlaikyti šeimos—110,000 litū, kitas lė- šas teko surinkti aukū, balū, per laikoms automatus ir kitū ke- liū, nes jos išlaikymui buvo iš- leista 416,985.80 litū. Tokiū lėšū pareikalavo per 500 išmėninių ir nemažiau atleinančių vaikū.

Dabarinę draugijos valdybū sudaro: pirm. Hubelienė, vice- pirm. Girienė, patronato pirm. Survilienė, kasin. Valaitienė, sek. Matulevičienė, nariai: Tur- sienė ir Mackevičienė.

Taip globojami auga ir bręsta šimtai žmoniū. Jie ne alkani ir neskursta, bet jieus vis delto truksta tėvū. F. Žibėtis.

(„L. 2.“)

Ir Pas Mus Moterys Veikia

Scranton, Pa.—Šiuo tarpu čia eina didelis bruzdijimas tarpe serantoniečių moterų Lietuvių Literatūros Draugijos 39 knuo- poj. Mat, čia jos turi susitvėri- tus Apšvietos Klubiū iš devyniū nariū. Vienos darbuojasi dau- giu nariū gauti ir savo organi- zacija, kitos susirpinusios, kaip čia sukelti daugiau pinigū pa- santinimū delegacijai į Moterų Seimą ir rankdarbiū parodū, ku- ri atsilbus rugsėjo 7-9 dienomis, Brooklyne.

Visų tų išdiskusavus, jos nu- sitarė surengti pikniką liepos 9 d. savo darželyje High Works Grove, ant Ferdinand St.

Taigi, siuomi atsisaikimė ir Scrantonio ir apielinės publikū atsilankyti į musū pikniką ir pa- matyti, kaip Scrantonio moterų darbuosis. Piknikė visus darbus atfiks tikrai moterų. Jos per su- sirinkimą nusitarė, kad vyrai ne- kėsikšų į jokius pikniko darbus, o tik linksmai laiką praleisti.

Todėl, draugės, visos į darbą. Padarykite šį pikniką tikrai skaitlingu ir pasekmingu.

Viena iš Komisijos.

Skaitykite ir Platin- kite Dienrašį Vilnį

TURTAS VIRŠ - \$3,300,000.00
ATSARGOS KAPITALAS \$250,000.00

Per 39 metų niekadoms neimokė- jom mažiau kaip 3% už padėtus pinigus. Kiekvieno indėliai ap- draudžiami iki \$5,000. — Vedusiai per- lai iki \$15,000. Po U. S. Govern- mento priežiūra. DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASS'N CHICAGO.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASS'N OF CHICAGO
 Justis Mackiewicz, Pres.
 4192 S. ARCHER AVE.

SPAUDOS PIKNIKAS

Rengia Detroito Organizacijų Sąryšis

NEDELIOJ, LIEPOS (JULY) 23 D., 10 V. RYTO

Capitol Park

TELEGRAPH ROAD, NETOLI SIBLEY ROAD
DETROIT, MICH.

Programą Pildys Aido Choras, Bus Visokių Žaislų ir tt.

PRIE ĮZANGOS TIKIETO BUS DUODAMA DOVANOS:

1) Riešinis Bulova laikrodėlis, \$42.50, paimtas iš George Novick, 1835 Springwella Avenue; 2) \$25.00 pinigais; 3) \$15.00 pinigais; 4) \$10.00 pi- nigais; 5) \$10.00 pinigais; 6) 8 prizai po \$5.00. Viso bus išduota 13 dovanų.

ĮSIGYKITE TIKIETĄ DABAR. GALITE GAUTI PAS RENGIMO KOMI- TETĄ. DABAR DAR GALI ISBANDYTI SAVO LAIMĘ IR GAUTI TIKIE- TĄ NŪO 5 c. iki 25 c. PIKNIKO DIENOJ VISI TIKIETAI BŪS 25 C.

Sokiams gera orkestra — Prasišės 2 val. popiet.

PASKOLOS

Greitai ir Pigiai

ANT 1-mų MORTIGIŲ

Nuo 5 iki 20 metų mažais mėnesiniais mokėjimais, arba 5 metams be mėnesinių mokėjimų.

SIMANO DAUKANTO
FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2202 West Cermak Road
 Chicago, Ill.

Dividendi Išmokami Sausio ir Liepos Mėn.
 Kiekvieno Taupytojo Tarpiniai apdrausti iki \$5,000.00
 Federal Savings and Loan Insurance Corporation,
 Washington, D. C.
 BEN J. KAZANAUSKAS, Raštininkas.

